

Souvislost pohlaví s tendencí k nevěře

Teoretické ukotvení

Fenomén nevěry se za posledních několik desítek let stal významným tématem. Nejen, že může mít destruktivní dopad na intimní vztahy, které mohou končit až rozchodem či rozvodem, ale i na individuální potíže jedince, jako jsou úzkosti a deprese, stejně jakou snížení sebeúcty u zrazených partnerů a pocity viny u nevěrných partnerů. (Bozoyan & Schmiedeberg, 2020; Wenger & Frisco, 2020) Nevěra je fenomén mnohem širší než cizoložství a manželská nevěra. Allenová & Baucom (2004) považují za nevěru nejen sexuální, ale i emocionální vztah s jinou osobou. Dle Wyplera (2016, s. 11): „*Nevěra představuje porušení důvěry a výslovných pravidel upravujících vztah mezi dvěma lidmi.*“

Výskyt nevěry se v české společnosti neustále proměňuje, procentuálně však existuje rozdíl mezi ženami a muži. Podle výzkumu prováděného v České republice v roce 1993 a výzkumu Weisse a Zvěřiny z roku 2003 se k mimomanželskému pohlavnímu styku přiznává 65 % ženatých mužů a 46 % vdaných žen (Uzel 2017). Kirschenbaumová (2009) uvádí, že celkem 47 % ženatých mužů, se pravděpodobně zapletou, platonicky nebo sexuálně s někým jiným, podobně jako 35 % vdaných žen. U nesezdaných jedinců se tato čísla ještě zvyšují. Více než 50 % svobodných heterosexuálních mužů ve věku 25-55 let a 33 % svobodných heterosexuálních žen ve věku 25-45 let mají vztah paralelně s více než jedním člověkem. Vaughanová (2009) tvrdí, že podle odhadů naváže 60 % mužů a 40 % žen mimomanželský vztah. V této práci se podíváme na to, zda se opravdu tendence k nevěře u mužů a žen liší.

Práce s daty

Práce se opírá o zjištění a data získaná v projektu ***Inventář tendence k nevěře*** v rámci předmětu Psychometrika 1 (Bogdanová et al., 2021). Jedná se o dotazník obsahující 15 položek¹ a 3 subškály: *Spokojenost ve vztahu*, *Přesvědčení o nevěře*, *Neustálé vyhledávání nových podnětů*.² Výsledný výzkumný soubor činí 590 respondentů ve věku od 14 do 79 let. Zastoupení

¹ Respondent u každé z položek vyjadřuje míru svého souhlasu na škále 1–4, kdy 1 odpovídá možnosti úplně nesouhlasím a 4 možnosti úplně. Celkově bylo možné získat v rámci škály tendence k nevěře 15 až 50 bodů.

² Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/pmlab/zpravy/zprava0212_1.pdf

respondentů mužského pohlaví činilo 23 % (n=133) a ženského 77 % (n=457). Popisnou statistiku HS obou subškál znázorňuje tabulka č. 1.

Tabulka 1: Popisné statistiky HS u subškál

Subškály	Průměr	Minimum	Maximum	SD
Spokojenost ve vztahu	8,21	5	20	2,84
Přesvědčení o nevěře	8,28	5	20	2,82
Neustálé vyhledávání nových podnětů	12,68	5	20	2,74
Celkový skór	29,17	18	50	6,17

V rámci našeho výzkumu jsme se rozhodli stanovit hypotézu o existenci vztahu mezi pohlavím a tendencí k nevěře. Naši hypotézu jsme se rozhodli ověřit prostřednictvím metody MANOVA.

Spojité závislé proměnné jsou subškály: *Spokojenost ve vztahu, Přesvědčení o nevěře, Neustálé vyhledávání nových podnětů* (v podobě hrubého skóru)

Kategoriální proměnné: *pohlaví*

Spojité nezávisle proměnná: *věk* (v letech)

Abychom zjistili, zda závisle proměnné můžeme vysvětlit pomocí regresorů pohlaví a věk, provedli jsme nejdříve Wilksův test pro celý model. Wilksův test slouží k ověření statistické významnosti a jeho ukazatelem je Wilksova lambda. Tyto hodnoty jsou zobrazeny v Tabulce 2. Na základě výsledků můžeme konstatovat, že proměnná pohlaví a věk jsou schopny predikovat statisticky významné množství celkového rozptylu, který sdílí výše uvedené závisle proměnné.

Tabulka 2: Wilksův test

Regresor	Wilksova λ	Testová statistika F	P hodnota	Partial eta-squared
Pohlaví	0,88	27,42	< 0,001	0,12
Věk	0,96	7,47	< 0,001	0,04

Z výsledků v tabulce č. 2 vidíme, že pomocí regresoru *věk* vysvětlíme 4 % rozptylu závislých proměnných a má tak statisticky signifikantní význam. Dle Wilksova testu regresor *pohlaví* vysvětluje 12 % rozptylu závislých proměnných. V další části jsme se více zaměřili na proměnnou pohlaví a na data jsme aplikovali Hotellingův test, abychom zjistili, zda se tendence k nevěře u mužů a žen liší. Výsledek ukázal statisticky významný rozdíl. Hodnoty Hotellingova testu jsou zobrazeny v Tabulce 3. Tabulka 4 popisuje podrobně vliv pohlaví na subškály inventáře tendence k nevěře.

Tabulka 3: Hotellingův test

	Hotellingovo T ²	Testová statistika F	P hodnota
Pohlaví	0,04	7,77	< 0,001

Tabulka 4: Rozdíly v subškálách dotazníku tendence k nevěře v závislosti na pohlaví

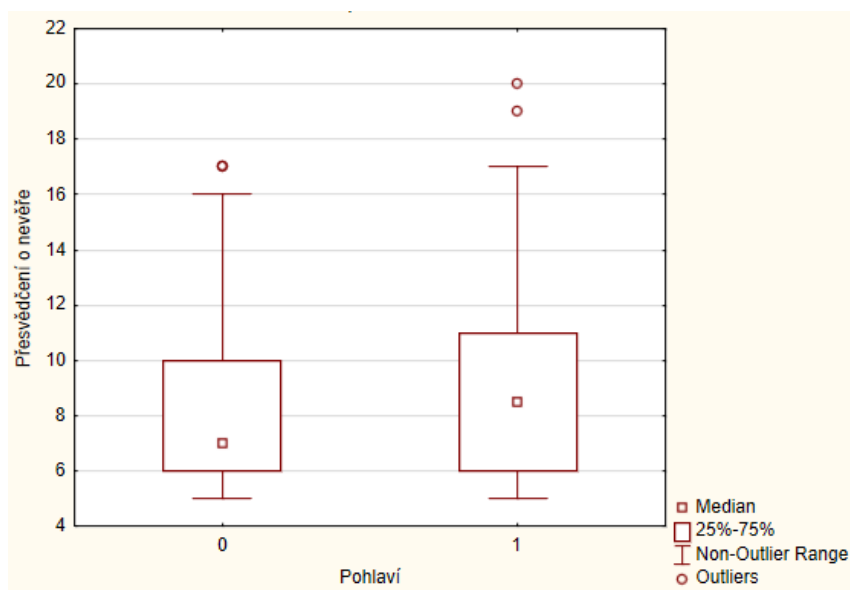
Subškály	M (ženy)	M (muži)	t	P hodnota	SD (ženy)	SD (muži)	F	p
Spokojenost ve vztahu	8,20	8,23	-0,1	0,918	2,81	2,95	1,099	0,477
Přesvědčení o nevěře	8,02	9,19	-4,32	< 0,001	2,58	3,36	1,67	< 0,001
Neustálé vyhledávání nových podnětů	12,61	12,91	-1,11	0,267	2,73	2,74	1,18	0,948

Z tabulky je patrné, že muži dosahují v subškále Přesvědčení o nevěře vyššího průměru a tento rozdíl mezi pohlavími je statisticky významný. Pro lepší představu subškály Přesvědčení o nevěře ilustrujeme pár jejích položek:

- „Snadno podlehnu pokušení.“
- „Chtěl/a bych žít v polygammím vztahu.“
- „Pokud by mi partner byl nevěrný/partnerka byla nevěrná, oplatil bych mu / jí to.“
- „Myslím si, že nevěra je součástí života.“

U subškál Spokojenost ve vztahu a Neustálé vyhledávání nových podnětů je průměr u mužů jen nepatrně vyšší a statisticky nevýznamný.

Graf 1: Subškála Přesvědčení o nevěře ve vztahu k pohlaví

Shrnutí

V této práci jsme zjistili, že pomocí regresoru *pohlaví* vysvětlíme 12 % rozptylu závislých proměnných.

Naše výsledky prokázaly, že muži jsou významně více přesvědčení o tom, že nevěra je běžná součást života, a vnímají tak nevěru jako jednu z méně důležitých životních zásad na rozdíl od žen. Naopak u subškál Spokojenost ve vztahu a Neustálé vyhledávání nových podnětů jsou průměry mezi ženami a muži téměř shodné.

V další práci by stálo za to detailně rozpracovat otázku vlivu věku na tendenci k nevěře.

Literatura

Allen, E. S., & Baucom, D. H. (2004). Adult Attachment and Patterns of Extradyadic Involvement. *Family Process*, 43(4), 467–488. <https://doi.org/10.1111/j.1545-5300.2004.00035.x>

Bozoyan, C., & Schmiedeberg, C. (2020). Zufriedenheit in der partnerschaft und ntreue: Ein zusammenhang, zwei richtungen. *KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 72(1), 1–31. <https://doi.org/10.1007/s11577-020-00660-9>

Kirschenbaum, M. (2009). *Nevěra: Co dělat, když se objeví někdo další*. Brno: Computer Press.

Uzel, R. (2017). *Nevěra a co s ní*. Epocha

Vaughanová, P. (2009). *Mýtus monogamie*. Praha: Euromedia Group.

Wenger, M. R., & Frisco, M. L. (2020). Extradyadic sex and psychological distress among married and cohabiting young adults: An examination of internalized and externalized responses. *Journal of Family Issues*, 35 (4), 0192513X2092776.

<https://doi.org/10.1177/0192513X20927766>

Wypler, W. (2016). *Anatomia zdrady* [The anatomy of infidelity]. . Muza SA.